

13.07.2020

BASIN AÇIKLAMASI

“Sel ve su taşkınları ‘Hizmet Kusuru’dur”

Ülke genelinde son aylarda meydana gelen ani ve kuvvetli sağanak yağışlar, pek çok şehrimizde sel ve su taşkınlarına neden olmuştur. Meydana gelen sel ve taşkınların, can kayıplarına da sebep olması bu afetlerin vahametini ortaya koymuştur.

Sel taşkınları ve buna bağlı ortaya çıkan maddi zararlar ve can kayıpları kader değildir.

En Son Artvin Yusufeli’nde 3 vatandaşımızın can kaybı ile sonuçlanan sel ve taşkınlar Devlet idaresindeki koordinasyonsuzluğun, sel/su yönetiminde de etkisini gösterdiği görülmektedir.

Bahsi geçen bu koordinasyonsuzluk idare hukuku anlamında bir “hizmet kusuru” olarak değerlendirilmekte ve bunun sonucunda devletin mali sorumluluğu doğmaktadır. Geçmişte yaşanan benzer felaketlerde mahkemeler idareleri tazminata mahkûm etmiştir. “Son 50 yılda illere düşen en büyük yağış miktarı” gibi gerekçelerle meydana gelen sel ve su taşkını felaketlerini mücbir sebep kapsamına alma savunması kabul görmemiş ve devlet kurumları sorumluluktan kurtulamamıştır.

Ülkemizde yenilenmesi gereken pis su bertaraf hatlarının uzunluğu onbinlerce km olup mali karşılığı yaklaşık ise milyarlarca TL’dir. Yeni yapılaşması muhtemel alanların altyapı gereksinimleri eklendiğinde yerel yönetimlerin kendi imkanları ile bu alanı yönetemeyeceği açıktır.

Doğru ve yerinde alt yapı harcamaları ile can ve mal kaybının da önüne geçilebilecektir. Bu anlamda yapılacak düzenlemeler aynı zamanda doğayla uyumlu bir hayat demektir.

Sel ve taşkın afetlerini önlemek için:

- Afet yönetim planları raflardan inmeli ve uygulamada hayat bulmalıdır. Müdahale planlarından ziyade gerçekçi zarar/risk azaltma planlamasına önem verilmelidir.
- DSİ Su Havza Planları bir an önce tamamlanmalı, tamamlandığı düşünülüyor ise ülkedeki tüm imar planları bu plana göre revize edilmelidir.
- Afet planlamaları anlık kararlara maruz bırakılmamalıdır, afet riskini gözetecek imar planları hayata geçirilmelidir. Planların yapılara uydurulması yönteminden acilen vazgeçilmeli ve yapıların planlara uyması sağlanmalıdır.
- Kaçak ve plansız yapılaşmaların ciddi bir biçimde önüne geçilmeli, “imar barışı” adı altında yapılan popülist yaklaşımlardan uzak durulmalıdır.
- Kentsel dönüşüm uygulamalarına, altyapı değişimleriyle birlikte hız verilmelidir. Altyapı gereksinimlerinin tüm yükü yerel yönetimlere bırakılmamalıdır.
- Yağmursuyu altyapıları tetkik edilerek, kanalizasyon altyapıları ile karıştığı kısımlar düzenlenmeli ve birbirinden ayrıştırılmalıdır.

- Şehircilik ve plan hataları dolayısıyla sel sularının deşarjının mümkün olmadığı mahallelerde suların toplandığı çukur kısımlara sel havuzları oluşturup terfi (pompa) gücüyle yağmur sularının uzaklaştırılması sağlanmalıdır.
- Yağmur suyunun geri kullanımına imkân tanıyan ve yurt dışında uygulama bulan projelerin ülkemiz şartlarında uyarlanması ve uygulanması teşvik edilmelidir.
- Şehir içlerinde altyapı hatlarının tıkanmasının en önemli sebeplerinden biri olan karayollarına taşınan toprak, çamur ve diğer atıkların aktarımı kesin olarak engellenmelidir.
- Yağmur suyu hatlarının toplanarak arıtılarak, varsa doğal su kaynaklarına eğer doğal kaynaklar yok ise; bu amaç için yapılacak sulama barajlarına deşarjları sağlanmalıdır.

Mehmet Emin Ekmen
Genel Başkan Yardımcısı
Yerel Yönetimler ve Şehircilik Politikaları Başkanı